

GEENIVARAVIESTINTÄ MUUTOKSEN MAAILMASSA

Tänä vuonna tehdään geenivarojen suojelun historiaa. Tämä kädessäsi oleva Geenivarat-lehti näkee päivänvalon ja kansallinen kasvigeenivaraohjelma täyttää kymmenen vuotta. Vielä ei ehkä oikein voi puhua juhlallisesti historian siipien havinasta, mutta nyt lienee kuitenkin sopiva hetki arvioida, miten hyvin olemme saaneet viestin perille geenivarojen arvosta ja merkityksestä maa- ja metsätaloudelle, kansalaisille ja kuluttajille ja minkälaisen viestin haluaisimme tulevaisuudessa välittää tässä muutosten maailmassa.

Geenivarojen suojelun peruste on varautuminen tulevaisuuden tarpeisiin. Maatalouden geenivarojen suojelu on kuitenkin usein nähty lähinnä passiivisena vanhan maatalouden kulttuuriperinnön säilyttämisenä. Geenivarojen kulttuurihistoriallinen merkitys on sinänsä suojelun peruste, mutta tämän varjoon on jäänyt viesti geenivarojen arvosta osana nykypäivän aktiivista maa- ja metsätaloutta. Tästä syystä geenivarojen suojelu ja käyttö ei ole vielä saanut ansaitsemaansa huomiota nykypäivän maa- ja metsätalouttamme ohjaavissa strategioissa.

Luonnon monimuotoisuuden suojelu, ilmastomuutokseen sopeutuminen ja sen haitallisten vaikutusten vähentäminen, bioenergia ja ruokaturva ovat näkyviä teemoja nykyisissä hallinnonalaa ohjaavissa strategioissa. Strategioiden tavoite on kytkeä luonnonvarakysymykset, ilmasto- ja energiakysymykset sekä luonnon monimuotoisuus yhteiseksi kokonaisuudeksi, jolla on vahvat kytkennät koko yhteiskuntaan. Nämä strategiat ohjaavat myös geenivaratyötämme.

Strategiset linjaukset edellyttävät, että geenivarojen käyttö nousee tulevaisuudessa aiempaa merkittävämpään rooliin. Erityisesti ilmastomuutos nostaa geenivarojen arvoa välineenä sopeuttaa maa- ja metsätalouttamme uusiin ympäristöolosuhteisiin. Geenivaroja voidaan hyödyntää myös maatalouden elinkeinorakenteen muutoksessa ja maaseudun elinvoimaisuuden kehittämisessä. Tälle tulevaisuudenkuvalle meidän tulisi vies-

timme nyt painottaa.

Yhteiskunnan kiinnostus suojella ja käyttää geenivaroja riippuu siitä, miten yhteiskunta arvottaa geenivarat. Tavalliselle kansalaiselle geenivarat käsitteenä aukeaa vaikeasti. Tästä syystä alan asiantuntijoiden samoin kuin virkamiesten ja kansalaisjärjestöjen on tärkeää avata käsitettä. Parhaiten toimii selkeä viesti geenivarojen suojelun ja käytön käytännön merkityksestä maa- ja metsätaloudelle, ympäristölle ja kansalaisten hyvinvoinnille. Näin luodaan pohjaa, jolle voidaan rakentaa menestyksekkästä geenivaratyötä.

Geenivarat-lehti jatkaa sen menestyksekkään tiedonvälityksen jalanjäljissä, jota meidän geenivara-koordinaattorimme, tutkijamme sekä kansalaisjärjestömme ovat harjoittaneet. Kiitos teille! Toivottavasti Geenivarat-lehti löytää yleisönsä ja palvelee sekä alan ammattilaisia että tavallisia kansalaisia.

Pitkää ikää!

Tuula Pehu
Geenivaraaneuvottelu-
kunnan puheenjohtaja
Maa- ja metsätalousministeriö